

238. Nagykanizsa-Palin, Anyagnyerőhely

(Zala megye) U, R

2006-ban Nagykanizsa-Palin É-i szélén, a 74. sz. közút és a vasút által határolt területből kiemelkedő homokdombon leletmentő ásatást végeztünk.²⁷

2007. július 2. és augusztus 1. között a homokdomb K-i felének alsó harmadán, a dombon jelentkező hármaskörárok-rendszer legkülső árkának D-i és K-i részét táruuk fel. Az 1. sz. objektumnak, vagyis a legnagyobb méretű késő neolitikum-kora rézkori lengyeli kultúra idejére datálható körárokknak sikerült a D-i bejáratát is megfognunk. Az előző évi tapasztalatokat itt is megerősítve látjuk, miszerint a legkülső ároknál nem alakítottak ki a bejáratok előtt félköríves bástyaszerű árkot. 2007-ben is jelentős mennyiségű leletanyag került napvilágra az árokból, elsősorban kerámiatöredékek, állatcsontok és őrlőkövek. Az idén a festett töredékek száma már csekélynek mondható.

A homokdomb K-i oldalában, a körárkon kívül két további kisméretű objektum is napvilágra került, így a két ásatási idényben teljesen feltárt területen az objektumok száma 86-ra emelkedett.

Munkatárs: Korcsmáros Attila technikus. A lelőhely felmérését Soós Zsolt és Vadász Norbert végezte.

TOKAI ZITA MÁRIA

239. Nagykanizsa-Palin, Szociális otthon

(Zala megye) B, Á

2007. március 5–14. között végzetük el a bútorraktárhoz vezető új bekötőút által érintett terület megelőző régészeti feltárását.

A lelőhelyen korábban 2004 és 2006 között kutattunk az M7 autópálya megelőző régészeti feltárásai kapcsán, illetve 2004-ben bútoráruházzal építését megelőzően. A most megkutatott terület a korábbi feltárásoktól Ny-ra terül el. A korábbi ásatásokon a lelőhely ezen részén egy kora bronzkori településrészletet, illetve egy 4. századi temetőt tártunk fel. A kutatott területen most 61 régészeti objektumot bontottunk ki. Ezek jelentős része a kora bronzkori Somogyvár–Vinkovci-kultúra településéhez tartozott, ezek mellett két Árpád-kori gödröt tártunk fel.

Munkatárs: Major László régésztechnikus.

EKE ISTVÁN

240. Nagykálló, Harangodi-tő

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) Ő, Á, Kö

2007. április 20-án helyszíni szemlét végeztünk a település határában. Célunk az volt, hogy az elpusztult

Harangod nevű településnek megkeressük a templomát. A Kiskálló nevű településrészen egy helyi lakos jelenleg erdővel fedett területen köveket bányászott ki valamilyen épületnek az alapfalából. Ennek során leletet is találtak, egy középkori kályhacsempének mintegy negyedét, amelyiken egy makk látható. Ezt kérésünkre átadta.

Az említett dombhát K-i oldalát átnézve több kisebb-nagyobb kődarabot, valamint Árpád-kori és középkori kerámiát találtunk, de embercsontot nem. A területet a helybeliek Templomhegynek nevezik, de ezt az elnevezést a hivatalos térképek nem jelölik.

Az ettől a helytől D-re fekvő rész neve Födemes/Fedemes, ám ezt a nevet sem tüntetik fel a térképeken. Ez utóbbiról viszont tudjuk, hogy egy elpusztult középkori település, s vélhetőleg az említett részen terült el. Az elpusztult templom – ha valóban a Templomhegyen állt – inkább ehhez a településhez tartozhatott.

Az idős asszony felajánlotta még a múzeumnak egy birtokában lévő Árpád-kori érmét, amelyet a kertjében talált, valamint egy újkori ólomkorpuszt, melyet az Arany János utcában találtak. Helyi lakosok elbeszélése alapján megnéztünk egy másik területet is, nem messze az említett helytől. Itt az 1960-as években gyümölcsfa-telepítés közben állítólag sírokat találtak. Ma már az egész terület szántó. A területen nagy mennyiségben találtunk őskori és Árpád-kori kerámiát (talán az egykori Födemes falu húzódtott még át erre a területre).

Munkatársak: Pintye Gábor régész, Bakos János technikus, Harsányi Gézné, a nagykállói helytörténeti gyűjtemény vezetője.

JAKAB ATTILA

241. Nagykörű határa

(Jász-Nagykun-Szolnok megye) U, B, N

2007. április 6–8. között terepbejárást végeztünk Dobapuszta és Kőtelek között. Az egykori magaspart bejárást követően a nagykörűi sziget bizonyos szakaszait vizsgáltuk meg.

Kaszáló: Kisebb magasparti sziget É-i részén három, egymás közelében lévő lelőhelyet rögzítettünk (40–42. lh.), melyekről igen gazdag kőeszközyanyagot gyűjtöttünk. Ezek alapján a lelőhelyeken neolitikus és bronzkori megtelepedéssel számolhatunk.

Sovány-dűlő major: A település előtt, a major mellett egy AVK, népvándorlás kori lelőhelyet (35. lh.) találtunk.

A leletek a Damjanich János Múzeum gyűjteményébe kerültek.

Munkatársak: Bartus Dávid, Váczi Gábor és György László régészek, Dankó Szabolcs fotós.

KOVÁCS KATALIN

242. Nagykőrös határa

(Pest megye) U, B, Sza, A, Kö

2007 novemberében terepbejárást végeztünk a 441.

27 STRAUB P. – TOKAI Z. M.: Karoling-kori temető Nagykanizsa-Palinban – A cemetery from the Carolingian Period at Nagykanizsa-Palin. In: Régészeti kutatások Magyarországon – Archaeological Investigations in Hungary 2006. Budapest, 2007. 79–104.